

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.7.2008
KOM(2008) 473 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

til klarlæggelse af Det Europæiske Forskningsråds aktiviteter og opnåelse af de mål, der er fastlagt i særprogrammet "Idéer" i 2007

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

til klarlæggelse af Det Europæiske Forskningsråds aktiviteter og opnåelse af de mål, der er fastlagt i særprogrammet "Idéer" i 2007

1. Indledning

Det Europæiske Forskningsråd (EFR) er en ny komponent i EU's forskningspolitik. Det Europæiske Forskningsråd blev oprettet i overensstemmelse med bestemmelserne i det syvende rammeprogram med det formål at gennemføre særprogrammet "Idéer" og med et budget på 7,51 milliarder euro i perioden 2007-2013. Det Europæiske Forskningsråd omfatter et uafhængigt videnskabeligt råd, der støttes af en specifik struktur for gennemførelsen, og som fungerer i overensstemmelse med principperne for videnskabelig topkvalitet, uafhængighed, effektivitet, åbenhed og ansvarlighed. Det Europæiske Forskningsråds mål er at fremme frontlinjeforskning, der udføres af individuelle forskergrupper i konkurrence på europæisk plan inden for og på tværs af alle forskningsområder.

I artikel 4, stk. 4, i Rådets afgørelse om særprogrammet "Idéer" er følgende fastsat:

Kommissionen står som garant for Det Europæiske Forskningsråds uafhængighed og integritet og sikrer, at de opgaver, det får overdraget, udføres korrekt, og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en årsrapport om EFR's drift og dets gennemførelse af målene i særprogrammet.

I bilag 1 i samme beslutning er det fastsat, at årsrapporten skal udarbejdes i samarbejde med Det Videnskabelige Råd.

Kommissionens årsrapport for 2007, som er udarbejdet i samarbejde med Det Videnskabelige Råd, indeholder Kommissionens vurdering af Det Europæiske Forskningsråds aktiviteter og dets opnåelse af målene i det første år efter oprettelsen.

2. Retsgrundlag og organisatorisk grundlag

Det Europæiske Forskningsråd blev officielt oprettet den 2. februar 2007 i henhold til Kommissionens afgørelse¹ og i overensstemmelse med Rådets og Europa-Parlamentets afgørelser om det syvende rammeprogram² og reglerne for deltagelse³ samt Rådets afgørelse om særprogrammet "Idéer"⁴.

Det Europæiske Forskningsråds videnskabelige råd blev med Kommissionens afgørelse formelt oprettet, og der blev fastsat en specifik struktur for gennemførelse og oprettet en position som generalsekretær for Det Europæiske Forskningsråd, hvis opgave skal være at støtte Det Videnskabelige Råd i etableringen af et effektivt samarbejde med Kommissionen og den specifikke struktur for gennemførelse⁵.

¹ 2007/134/EF, EUT L 57 af 24.2.2007, s. 14.

² 1982/2006/EF af 18.12.2006, EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1.

³ 1906/2006/EF af 18.12.2006, EUT L 391 af 30.12.2006, s. 1.

⁴ 2006/972/EF af 19.12.2006, EUT L 400 af 30.12.2006, s. 243, og berigtigelse, EUT L 54 af 22.2.2007, s. 81.

⁵ For at forberede starten af Det Europæiske Forskningsråd oprettede Kommissionen forløbere for både Det Videnskabelige Råd og den specifikke struktur for gennemførelse forud for afgørelsen om det syvende rammeprogram. Medlemmerne af Det Videnskabelige Råd blev udnævnt af kommissær Potočnik i juli 2005, og det første møde blev afholdt i oktober 2005.

I en efterfølgende afgørelse fra Kommissionen⁶ blev den første generalsekretær for Det Europæiske Forskningsråd etableret og uafhængigt udpeget af Det Videnskabelige Råd som særlig rådgiver for Kommissionen.

Det Videnskabelige Råd er et uafhængigt organ, der repræsenterer det europæiske forskningsamfund og består af 22 videnskabsmænd, ingeniører og forskere med særlig fremragende renommé og ekspertise på mange forskellige områder, og som har ansvaret for at fastlægge den videnskabelige strategi for særprogrammet "Idéer". Det Videnskabelige Råd har fuld beslutningskompetence med hensyn til, hvilken type forskning der skal finansieres, og står som garant for forskningens kvalitet set ud fra en videnskabelig synsvinkel. Rådets opgaver dækker især oprettelsen af det årlige arbejdsprogram og de nødvendige ændringer, herunder forslagsindkaldelser, metoder til og procedurer for peer review og evaluering af forslag, tilsyn med og kvalitetskontrol af programmets gennemførelse ud fra den videnskabelige synsvinkel samt kommunikation.

Umiddelbart efter afgørelsen om oprettelse af Det Europæiske Forskningsråd bekræftede Det Videnskabelige Råd udnævnelsen af formanden og de to næstformænd og vedtog forretningsordenen, herunder bestemmelser om funktionen af Det Videnskabelige Råd, kontakten med den specifikke gennemførelsesstruktur via Det Europæiske Forskningsråds generalsekretær og en adfærdskodeks og erklæring for at undgå interessekonflikter og for at sikre fortrolighed.

For yderligere at sikre Det Videnskabelige Råds effektive drift og samspil med Kommissionen og den specifikke gennemførelsesstruktur (EFR-DIS) og i overensstemmelse med artikel 5, stk. 4, i afgørelsen om oprettelse af Det Europæiske Forskningsråd¹ har Det Videnskabelige Råd nedsat en EFR-bestyrelse, der består af formanden og næstformændene og Det Europæiske Råds generalsekretær. Direktøren for den specifikke struktur for gennemførelsen inviteres til at deltage i disse møder.

Den specifikke struktur for gennemførelsen skal oprettes som målrettet og omkostningseffektiv ekstern struktur i form af en styrende instans under Kommissionen, indtil Det Europæiske Forskningsråds forvaltningsorgan, hvis opgave er at gennemføre særprogrammet "Idéer", er iværksat. Det Europæiske Forskningsråds specifikke struktur for gennemførelsen er sikret af Direktorat S i Generaldirektoratet for Forskning, et nyt direktorat, der blev oprettet til dette formål den 1. oktober 2006.

I 2007 opnåede Kommissionen betydelige fremskridt i oprettelsen af Det Europæiske Forskningsråds forvaltningsorgan. Efter høring af Kommissionens tjenestegrene og andre EU-institutioner afgav medlemsstaternes forskriftsudvalg om forvaltningsorganer en positiv udtalelse om forslaget den 14. november. Denne blev efterfulgt af en afstemning med positivt resultat i Europa-Parlamentets Budgetudvalg den 27. november. Kommissionens afgørelse om oprettelse af Det Europæiske Forskningsråd blev derefter vedtaget den 14. december⁷.

Kommissionen vedtog endvidere afgørelser, der er specifikke for Det Europæiske Forskningsråd, om gennemførelsesordninger, herunder Det Europæiske Forskningsråds støtteaftale, der dækker projekter for frontlinjeforskning, og den dermed forbundne supplerende aftale, hvori værtsorganisationens forpligtelser over for den ledende forsker⁸ er fastsat, samt Det Europæiske Forskningsråds regler for indkaldelse af forslag og de

⁶ C(2007) 4670-3 af 15.10.2007, ikke offentliggjort.

⁷ 2008/37/EF, EUT L 9 af 12.1.2008, s. 15.

⁸ C(2007) 1625 af 16.4.2007, senest ændret ved Kommissionens afgørelse C(2007) 3598 af 31.7.2007, ikke offentliggjort.

evaluerings-, udvælgelses- og tildelingsprocedurer, der er relevante for særprogrammet "Idéer"⁹.

3. Det Europæiske Forskningsråds strategi, arbejdsprogram og peer review-metodologi

Strategi

Det Videnskabelige Råd har ansvaret for at fastlægge Det Europæiske Forskningsråds videnskabelige strategi, herunder det årlige arbejdsprogram for "Idéer". I 2007 afholdt Det Videnskabelige Råd otte plenarmøder. EFR-bestyrelsen, der er nedsat af Det Videnskabelige Råd, mødtes 10 gange i løbet af året for at planlægge Det Videnskabelige Råds møder og samarbejde om den specifikke gennemførelsesstruktur.

I overensstemmelse med målsætningerne i særprogrammet "Idéer" har Det Videnskabelige Råd udviklet to vigtige støtteordninger, der er baseret på princippet om forskerinitieret forskning, hvorved førende forskere, der leder nationale eller transnationale forskerhold, kan foreslå bottom up-forskningsprojekter (dvs. uden prædefinerede emner), herunder højrisikoprojekter og tværfaglige projekter, der evalueres udelukkende på grundlag af kriteriet om topkvalitet:

EFR-støtte til etablering af uafhængige forskere ("Starting Grants"): Støtte til højt kvalificerede forskeres uafhængige forskerkarrierer - uanset nationalitet - der er bosiddende eller flytter til medlemsstaterne og associerede lande, og som er i færd med at etablere eller konsolidere et uafhængigt forskerhold - eller afhængigt af området - i færd med at etablere deres eget uafhængige forskningsprogram.

EFR-støtte til etablerede forskere ("Advanced Grants"): Støtte til højt kvalificerede og innovative forskningsledere og deres forskningsprojekter i medlemsstaterne og associerede lande, ledet af førende forskere - uanset alder - der allerede har etableret sig som uafhængige forskningsledere.

Disse støtteordninger er oprettet for at fremme frontlinjeforskning på alle viden- og videnskabsområder og sikre de nødvendige menneskelige ressourcer, både ved at holde på nogle af de største forskertalenter i Europa og progressivt ansætte flere fra både denne og næste generation. Gennem støtteordningerne ydes der omfattende støtte (op til 400 000 EUR om året i støtte til etablering af forskere i en periode på fem år og op til 500 000 EUR om året i støtte til etablerede forskere i en periode på fem år), og ordningerne har meget fleksible betingelser. Støtteordningerne skal fungere i perioden for det syvende rammeprogram med progressivt stigende indkaldelsesbudgetter og -tidsfrister, der organiseres på årsbasis, hvorved der bevares en stor kontinuitet og forudsigelighed i forskersamfundet.

Arbejdsprogrammer

Det Videnskabelige Råd oprettede arbejdsprogrammet for "Idéer" i perioden 2007 og 2008 på grundlag af ovennævnte strategi.

Arbejdsprogrammet for "Idéer" i 2007 med lancering af første forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere blev forelagt Kommissionen af Det Videnskabelige Råd (som på dette tidspunkt havde en forløber-funktion) i oktober 2006. Efter

⁹ C(2007) 2286 af 6.6.2007, senest ændret ved Kommissionens afgørelse C(2007) 4429 af 27.9.2007, ikke offentliggjort.

høring af andre tjenestegrene og udtalelsen fra programudvalget blev de foreløbige arbejdsprogrammer vedtaget af Kommissionen i december 2006 og forslagsindkaldelsen lanceret den 22. december 2006. Efter ikrafttrædelse af det syvende rammeprogram blev de specifikke programmer og regler for deltagelse og den formelle oprettelse af Det Europæiske Forskningsråd og arbejdsprogrammet for "Idéer" i 2007 vedtaget uden ændringer den 26. februar 2007¹⁰ og ændret den 2. oktober 2007¹¹.

Arbejdsprogrammet¹² for "Idéer" i 2008 med lancering af første indkaldelse om EFR-støtte til etablerede forskere blev forelagt Kommissionen af Det Videnskabelige Råd i oktober 2007 og vedtaget af Kommissionen uden ændringer den 29. november 2007. Arbejdsprogrammet for 2008 omfattede endvidere en indkaldelse for koordinations- og støtteaktioner med henblik på oprettelse af en portefølje med projekter, undersøgelser og dermed forbundne initiativer, der vil bidrage til evalueringen af betydningen af Det Europæiske Forskningsråds aktiviteter og danne grundlag for relevant dokumentation til Det Europæiske Forskningsråds midtvejsevaluering (se punkt 7 nedenfor). Arbejdsprogrammet omfattede endvidere støtteaktioner til aktiviteterne for specifikke juridiske enheder (modtagere) for at yde støtte til Det Videnskabelige Råds formand og næstformænd på deres arbejdspladser¹³.

Peer review-metodologi

Da kvaliteten af Det Europæiske Forskningsråds peer review-evalueringsproces og den fortrolighed, som denne skaber inden for forskningssamfundet, vil være af afgørende betydning for EFR's opnåelse af de pågældende mål, har Det Videnskabelige Råd især fokuseret på Det Europæiske Forskningsråds peer review-metodologi. Det Videnskabelige Råd vedtog en struktur med peer review-paneler på højt plan, som dækker alle forskningsdiscipliner og er organiseret inden for rammerne af tre vigtige forskningsområder - naturvidenskab og teknik, humaniora og samfundsvidenskab. De medlemmer af panelerne, som Det Videnskabelige Råd har foreslået, omfatter videnskabsmænd, ingeniører og forskere med særlig fremragende internationalt renommé, både fra EU og andre lande.

Hvert panel dækker en lang række emner for at sikre, at der tages tilstrækkeligt hensyn til tværfaglige forslag af høj kvalitet. Der blev oprettet 20 paneler for Det Europæiske Forskningsråds første forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere, som dækker alle videnskabelige områder. Som følge af de erfaringer, man har opnået gennem indkaldelsen, er antallet af paneler steget til 25 i forbindelse med Det Europæiske Forskningsråds første forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablerede forskere.

4. Gennemførelse af program

EFR-DIS er ansvarligt for alle aspekter af administrativ gennemførelse og programgennemførelse som fastlagt i arbejdsprogrammet. Det Europæiske Forskningsråd vil især gennemføre evalueringsprocedurerne samt peer review- og udvælgelsesprocessen i overensstemmelse med de principper, som Det Videnskabelige Råd fastlægger, og varetage den økonomiske og videnskabelige forvaltning af støtten.

De vigtigste aktiviteter i 2007 har været ydelsen af strategisk og administrativ støtte til Det Videnskabelige Råd, gennemførelse af Det Europæiske Forskningsråds første

¹⁰ C(2007) 561 af 26.2.2007, ikke offentliggjort.

¹¹ C(2007) 4467 af 2.10.2007, ikke offentliggjort.

¹² C(2007) 5746 af 29.11.2007, ikke offentliggjort.

¹³ Disse støtteaktioner efterfulgte specifikke støtteaktioner, der var fastlagt med et lignende formål som forberedende aktioner under det sjette rammeprogram.

forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere, herunder fastlæggelse af forvaltningen af indkaldelses- og peer review-processer, forberedelse af Det Europæiske Forskningsråds første indkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablerede forskere, kommunikation med forskersamfundet og sikring af procedurernes og processernes integritet.

Forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere

Det Europæiske Forskningsråds forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere blev offentliggjort den 22. december 2006 med tidsfrist den 25. april 2007 og et vejledende budget på 290 millioner EUR. EFR-DIS gennemførte Det Europæiske Forskningsråds peer review-proces, herunder udnævnelsen af panelmedlemmerne, som defineret af Det Videnskabelige Råd.

Det Europæiske Forskningsråd modtog i alt 9 167 forslag, hvoraf 8 794 efter vurdering af støtteberettigelse blev underkastet peer review i en tottrinnsproces. Efter første trin blev 559 støtteberettigede ansøgere (6 %) opfordret til at fremlægge et mere detaljeret forslag senest den 17. september 2007. Andet trin i peer review-evalueringen involverede individuel fjernvurdering, der foretages af panelmedlemmer og eksperter, samt interviews¹⁴ med det respektive panel forud for panelets endelige drøftelse og vurdering.

Panelet anbefalede i tråd med arbejdsprogrammet omfanget af støtte for hvert berettiget forslag under iagttagelse af EFR-DIS' tekniske justeringer i de tilfælde, hvor man skal sikre konsekvent og relevant behandling af lønomkostninger ifølge reglerne for deltagelse. Med støtte af ansøgninger på gennemsnitligt lidt over 1 million EUR og med en andel af tredjelandsmodtagere forventes det i forbindelse med det vejledende budget¹⁵, at ca. 300 forslag vil modtage støtte i overensstemmelse med den rangorden, der er fastsat af peer review-panelerne. 95 af disse projekter blev gennemgået af et eksternt etikpanel, hvoraf 40 blev underkastet en fuld etisk gennemgang. Et projekt involverer anvendelse af menneskelige embryonale stamceller og vil blive forelagt til udtalelse fra programudvalget om retlig godkendelse.

Klageadgang

Det Europæiske Forskningsråd har fastlagt klageprocedurer efter modellen, der blev fastlagt til det syvende rammeprogram¹⁶. Klageudvalgets konfiguration for "Idéer" behandlede 245 anmodninger om godtgørelse i forbindelse med de 9 167 forslag, der blev indsendt som følge af peer review-evalueringen i første trin. Dette tal udgør ca. 3 % af det samlede antal ansøgninger. Klageudvalget konkluderede, at 15 af disse sager (6 % af klagerne og 0,16 % af de indgivne forslag) krævede reevaluering, som resulterede i videresending af ét forslag til

¹⁴ Arbejdsprogrammet for "Idéer" C(2007) 4467 af 2.10.2007 og Det Europæiske Forskningsråds regler for indgivelse af forslag, C(2007) 4429 af 27.9.2007, blev ændret for at tilføje en bestemmelse om godtgørelse af rejseudgifter for de ansøgere, der inviteres til interview med Det Europæiske Forskningsråds panel i Bruxelles.

¹⁵ Kommissionens afgørelse til vedtagelse af arbejdsprogrammet, C(2008) 1640 af 29.4.2008, samlet tilgængeligt budget for forslagsindkaldelse steget til 335 millioner EUR.

¹⁶ EUT L 391 og EUT L 400 af 30.12.2006 (henholdsvis EF og Euratom) og berigtiget i Euratom, EUT L 54 af 22.2.2007, s. 4.

andet trin¹⁷. Efter evalueringsprocedurerne i andet trin blev 27 sager modtaget og behandlet, men ingen taget til følge¹⁸.

Forvaltning af støtte

EFR-DIS har endvidere fastlagt procedurer for den finansielle og videnskabelige forvaltning af den pågældende støtte, der bygger på eksisterende god praksis og forenkling af processer, hvor det er relevant. EFR-DIS har udviklet og implementeret redskaber til fastlæggelse af Det Europæiske Forskningsråds støtteaftaler og effektiv forvaltning af støtten i overensstemmelse med de principper, der blev fastlagt under særprogrammet "Idéer", og som giver mulighed for fleksibel og fuldt ud ansvarlig forvaltning af forskningsprojekterne.

Anvendelsen af støtten fra Det Europæiske Forskningsråd vil være underlagt både videnskabeligt og finansielt tilsyn gennem hele projektets levetid. For at minimere de administrative krav til den ledende forsker forventes der i de fleste tilfælde kun en videnskabelig midtvejsevaluering. Rapportering om finansielle aspekter og fordeling af ressourcer skal være hyppigere, og værtsinstitutionen skal fremlægge de relevante oplysninger i slutningen af hver rapporteringsperiode med henblik på økonomisk forvaltning. For at sikre, at ledende forskere kan tilpasse sig den videnskabelige udvikling og skabe uforudsigelige resultater, vil projektudbetalinger ikke afhænge af specifikke resultater, men af indsatsen og anvendelsen af ressourcer (støtte) på projektet.

Forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablerede forskere

Forslagsindkaldelsen med henblik på EFR-støtte til etablerede forskere blev iværksat den 30. november 2007 med tre forskellige ansøgningsfrister afhængig af forskningsområdet (naturvidenskab og teknik, humaniora og samfundsvidenskab) i foråret 2008. Indkaldelsen indeholder en éttrens ansøgningsproces (ansøgere skal indsende deres fulde forslag samt en synopsis og dokumentation for deres resultater inden for forskningsledelse inden udløb af tidsfristen) og en totrinsevaluering.

5. Kommunikation

Der er ydet en betydelig indsats i 2007 for effektivt at formidle oplysninger om Det Europæiske Forskningsråds aktiviteter til det videnskabelige samfund samt at skabe øget opmærksomhed i den bredere offentlighed.

Der er i løbet af 2007 udviklet en række centrale kommunikationsværktøjer, -produkter og -kanaler for at formidle oplysninger om Det Europæiske Forskningsråd, herunder oprettelse af Det Europæiske Forskningsråds webside på <http://erc.europa.eu>, der blev lanceret den 14. februar 2007¹⁹, etablering af nationale kontaktpunkter (EFR's nationale kontaktpunkter) i over 36 lande (27 EU-medlemsstater, 9 associerede lande og enkelte tredjelande), produktion og omfattende udsendelse af en brochure med en introduktion af Det Europæiske Forskningsråd til 75 000 kontakter i Europa, herunder interessenter inden for forskning, politik og økonomi, iværksættelse af en bevidstgørelseskampagne om Det Europæiske Forskningsråd med hovedvægt på den første forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere med over 90 præsentationer ved FP7- og EFR-lanceringer i 23 lande samt opsætning af 5 000 plakater, hvor forslagsindkaldelsen annonceres til forskningsorganisationer og mellemlid.

¹⁷ Der verserer stadig én sag i trin et (sag nr. 485/2008/(IG)IP til behandling af ombudsmanden)

¹⁸ Oplysninger om godtgørelsesprocedurer findes på CORDIS' webside på:

http://cordis.europa.eu/fp7/ideas/redress_en.html

¹⁹ Hosted af CORDIS' websideinfrastruktur.

Det Europæiske Forskningsråd afholdt en meget vellykket lanceringskonference den 27.-28. februar 2007 i Berlin organiseret i samarbejde med Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG (den tyske forskningsfond). og Europa-Kommissionen.

6. Ressourcer

I 2007 voksede staben i Direktorat S fra 84 til 108 ansatte. Antallet af forslag, der blev modtaget og evalueret under første indkaldelse af forslag, og den indsats, der var nødvendig for at etablere Det Europæiske Forskningsråds strukturer, processer og procedurer, viser, at der er en særdeles økonomisk ansvarlig ledelse²⁰.

Programmets operationelle bevillinger, forpligtelsesbevillinger på 266 790 220 EUR og betalinger på 1 372 598 EUR, blev gennemført fuldt ud (henholdsvis 99,99 % og 99,11 %).

7. Tilsyn med og evaluering af Det Europæiske Forskningsråd

I 2007 er der truffet foranstaltninger for at sikre, at Det Europæiske Forskningsråd fungerer effektivt med åbenhed og ansvarlighed, og at det er en reel "læringsorganisation", der vurderer indsatsen løbende og justerer og forbedrer procedurer på grundlag af de erfaringer, der opnås.

Det Videnskabelige Råd har rapporteret jævnligt til Kommissionen, både under det almindelige forløb (især i forbindelse med vedtagelsen af arbejdsprogrammet, støtteaftalen og reglerne for indgivelse af forslag) og via specifikke møder, der har involveret Det Europæiske Forskningsråds formand og næstformænd.

Møder i programudvalget for "Idéer", hvis medlemmer mødtes uformelt i slutningen af 2006, blev afholdt den 26. marts og 27. september. Ud over den formelle dagsorden for Programudvalget (som generelt har en rådgivende funktion) var disse møder struktureret for at holde udvalget fuldt informeret om fremskridt i gennemførelsen af programmet og Det Europæiske Forskningsråd og for at etablere en åben udveksling af oplysninger om strategi og driftsmæssige forhold mellem udvalget, Det Videnskabelige Råd og generalsekretæren samt EFR-DIS.

Det Videnskabelige Råd har grundigt overvejet erfaringer og resultater fra den første forslagsindkaldelse for at sikre, at erfaringerne inkorporeres i Det Europæiske Forskningsråds støtteordninger og -procedurer. Der blev f.eks. indført en række finjusteringer, der havde til formål at skabe en bedre balance mellem efterspørgslen efter støtte og det budget, der er til rådighed. Et antal specifikke foranstaltninger er således inkorporeret i den første forslagsindkaldelse med henblik på EFR-støtte til etablerede forskere under arbejdsprogrammet for 2008, og EFR-støtten til etablering af forskere vil også blive finjusteret inden den anden indkaldelse.

EFR-DIS har også truffet foranstaltninger for at forenkle de administrative procedurer, f.eks. udnævnelsen og betalingen af eksperter og kritikere, og dermed forbedre effektiviteten.

Det Videnskabelige Råd og EFR-DIS har taget de første skridt i tæt samarbejde med den evaluerende enhed i Generaldirektoratet for Forskning med henblik på at udvikle en velegnet

²⁰ Det bemærkes, at Direktorat S i 2007 også var ansvarlig for projektledelse under aktiviteten NEST (Ny og Opbyggende Videnskab og Teknologi) under det sjette rammeprogram, med det særlige formål at opretholde og opbygge videnskabelige og økonomiske forvaltningsegenskaber i den specifikke gennemførelsesstruktur i perioden før gennemførelsen af Det Europæiske Forskningsråd.

tilsyns-, vurderings- og evalueringsstruktur til Det Europæiske Forskningsråd og gennemførelsen af det specifikke program "Idéer". Målet er at fremme kommende strategier og sørge for løbende feedback om processernes effektivitet og resultaterne af de beslutninger, der er truffet, både med henblik på løbende læring og tilpasning og således, at der er mulighed for efterfølgende evaluering på længere sigt.

I denne sammenhæng blev der i arbejdsprogrammet for "Idéer" i 2008 indført en forslagsindkaldelse for konkurrencebaserede støtteforanstaltninger, offentliggjort i november 2007 med tidsfrist den 6. marts 2008, med det formål at generere en portefølje med projekter, undersøgelser og associerede initiativer, der vil bidrage til tilsynet med, vurderingen og evalueringen af betydningen af Det Europæiske Forskningsråd og særprogrammet "Idéer".

8. Konklusioner og prognoser for 2008

Kommissionen kan rapportere, at den grundlæggende institutionelle opbygning af Det Europæiske Forskningsråd er etableret med succes i 2007 i overensstemmelse med den fastsatte tidsramme, og at programmet er gennemført i henhold til de principper, der blev fastlagt i det specifikke program "Idéer".

Der har været et stærkt og effektivt samarbejde mellem Det Videnskabelige Råd og EFR-DIS med hensyn til gennemførelsen af programmet "Idéer" og for at fremme etableringen af forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd som et autonomt og uafhængigt organ.

Den overvældende respons på forslagsindkaldelsen med henblik på EFR-støtte til etablering af forskere stillede enorme krav til Det Europæiske Forskningsråd på et meget tidligt og potentielt sårbart tidspunkt og satte peer review-processen på prøve, hvilket medførte en stor arbejdsbyrde for administrationen og panelerne og voldsomme logistiske udfordringer.

EFR-DIS og andre støtteordninger under Generaldirektoratet for Forskning (især IT-infrastrukturen: tjenesten for elektronisk indsendelse af forslag og tjenesten for evalueringstil støtte) imødekom imidlertid udfordringerne og gennemførte peer review-processen i overensstemmelse med den oprindelige plan og høje kvalitetskrav - efter panelernes egne udsagn og understreget af det relativt lave antal sager, der er taget til følge under klageproceduren.

Strukturer, mekanismer og ledelse vil fortsat udvikle sig i 2008 og skabe et dynamisk og udfordrende miljø for Det Europæiske Forskningsråd, der fortsætter sin kurs mod administrativ autonomi. En yderligere afgørelse fra Kommissionen om uddelegeringen af opgaver til forvaltningsorganet vil blive fremlagt af Generaldirektoratet for Forskning i starten af 2008. I løbet af 2008, efterhånden som der opnås fremskridt i forbindelse med formel etablering og drift af Det Europæiske Forskningsråds forvaltningsorgan, vil de opgaver, der varetages af Direktorat S, blive overdraget til forvaltningsorganet, og der vil blive ansat mere personale. Direktorat S vil blive opløst, når EFR's forvaltningsorgan er klar til at tage dets plads som EFR-DIS. Kommissionen er forpligtet til at fastlægge en effektiv struktur og sikre, at programmet "Idéer" gennemføres, og den vil naturligvis yde den nødvendige støtte i 2008, der kræves for at nå disse mål.

I 2008 vil Kommissionen endvidere udarbejde en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om metodologi og referencer i den gennemgang af Det Europæiske Forskningsråds strukturer og mekanismer i forhold til kriterierne for videnskabelig topkvalitet, åbenhed og effektivitet, der skal foretages af uafhængige eksperter i 2010, og hvor der især fokuseres på fordele og ulemper ved en struktur baseret på et forvaltningsorgan i modsætning til en alternativ struktur baseret på artikel 171 i traktaten.

Kommunikation er og vil fortsat være uhyre vigtig for at sikre Det Europæiske Forskningsråd et godt omdømme og et positivt image i og uden for Europa, som i vid udstrækning vil være baseret på kvaliteten af Det Europæiske Forskningsråds strategi og funktion og i det lange løb på dets betydning for europæisk forskning. Fra 2008 og fremover vil projekter for frontlinjeforskning, der støttes af Det Europæiske Forskningsråd, blive iværksat, og Det Europæiske Forskningsråd vil fremhæve dygtige ledende forskere og vellykkede projekter, der vil tjene som udgangspunkt og case-studies for europæisk videnskabelig topkvalitet og skabe større opmærksomhed og ambitioner hos eventuelle ansøgere.

Med de fremskridt, som Det Europæiske Forskningsråd har opnået i 2007, har EFR sat meget høje standarder. Udfordringen for Kommissionen og Det Europæiske Forskningsråd er nu at opnå effektive fremskridt med hensyn til etableringen af et operationelt uafhængigt forvaltningsorgan i 2008 og udnytte merværdien og mulighederne for øget konkurrenceevne og vækst i Europa, som et europæisk forskningsprogram med frontlinjeforskning kan skabe.